

Advies betreffende de verlenging van de erkenning van de wildbeheereenheid Rupeldal-De Bocht

Nummer:	INBO.A.2013.16
Datum advisering:	4 maart 2013
Auteur(s):	Niko Boone
Contact:	Lode De Beck (lode.debeck@inbo.be)
Kenmerk aanvraag:	ANB-INBO-BEL-2013-11
Geadresseerden:	Agentschap voor Natuur en Bos T.a.v. Kristine Van Baelen Provinciale Dienst Antwerpen Lange Kievitstraat 111/113 bus 63 2018 Antwerpen kristine.vanbaelen@Ine.vlaanderen.be
Cc:	Agentschap voor Natuur en Bos Carl De Schepper (carl.deschepper@Ine.vlaanderen.be)

AANLEIDING

Op 5 februari 2013 ontving het INBO het wildbeheerplan van de wildebeheereenheid Rupeldal-De Bocht voor advies conform artikel 3§3 van het besluit van de Vlaamse regering houdende vaststelling van de voorwaarden waaronder afzonderlijke jachtterreinen vrijwillig tot grotere beheereenheden kunnen worden samengevoegd en van de criteria waaronder beheereenheden kunnen worden erkend (B.S.12/02/1999)¹.

VRAAGSTELLING

Het analyseren van de coherentie van de doelstellingen en maatregelen zoals voorgesteld en toegelicht in het betreffende wildbeheerplan op basis van de bestaande wetenschappelijke kennis en gegevens.

Het gegeven advies spreekt geen oordeel uit over de keuze van de doelstellingen vermits deze, zolang conform de huidige wetgeving, de vrije keuze van de wildebeheereenheid vormen.

TOELICHTING

In het algemeen kan opgemerkt worden dat de beschrijving van de gestelde doelen en maatregelen beperkt is. Een aantal doelen en maatregelen worden helemaal niet besproken. Daarnaast spreken enkele doelen en maatregelen elkaar tegen (zie verder).

We geven nog volgende bemerkingen mee bij de soorten:

Patrijs

In de tekst wordt vermeld dat patrijs sporadisch voorkomt in de WBE en zeer terughoudend of niet wordt bejaagd. Verder staat er dat een beperking van de bejaging zich opdringt. In de overzichtstabellen wordt naast een toename van de voorjaarsstand evenwel een toename van de jaarlijkse oogst (doel) en een toename van het afschot (maatregel) voorgesteld. In de tekst wordt best uitleg gegeven over dit doel en deze maatregel.

In verband met het duurzaam karakter van de bejaging van patrijs kan nog volgende vermeld worden (uit Van Gossum, 2012). Volgens De Leo *et al.* (2004) vormt overbejaging van de patrijs een belangrijke bedreiging voor de populaties in Europa. Zeker bij lage populatiedensiteit is het gevaar voor overbejaging reëel, aangezien zelfs een laag afschot alsnog een niet-duurzaam hoog percentage van de najaarsstand kan vertegenwoordigen (Watson *et al.*, 2007). Om overbejaging tegen te gaan werd in Engeland op basis van populatiemodellering vastgesteld dat om een duurzame jacht mogelijk te maken de najaarsstand voor het jachtseizoen minimaal 20 patrijsen/km² moet bedragen (Aebischer & Ewald, 2010). Deze densiteit is nodig om een voorjaarsstand van 4,5 koppels/km² te behouden. In Engeland kan in de huidige landbouwomstandigheden zonder een beheer afgestemd op patrijs een voorjaarsstand van ongeveer 4 koppels/km² verwacht worden in optimale gebieden en 2 koppels/km² in suboptimale gebieden (Potts, 1986; Aebischer, 1991). Naast deze drempelwaarde voor het al dan niet bejagen blijkt uit de modellering dat voor een duurzame jacht het afschot

¹ Errata B.S. 20 februari en 6 maart 1999; deze errata werden in de tekst verwerkt.

Gewijzigd door:

- BVR van 14 september 2001;
- BVR van 9 september 2005 (L: 15 november 2005 (art. 3 MB 28 oktober 2005))
- BVR van 7 maart 2008 (BS 21 mei 2008)
- BVR van 4 juli 2008 (BS 29 augustus 2008)
- BVR van 29 mei 2009 (BS 3 september 2009)
- BVR van 3 juli 2009 (BS 2 september 2009)

niet meer dan 20% van de najaarsstand mag bedragen (Watson *et al.*, 2007). Een afschot van 40-50% van de najaarsstand is nefast voor de populatie (Potts, 1986; Watson *et al.*, 2007).

In 4.3 staat dat bepaalde jachten in de WBE enkele kooien patrijzen herbergen. Zoals in 2.7.4 aangegeven is het uitzetten van patrijzen (ook de opgekweekte kuikens) verboden, evenals het gebruik van levende lokkers. Wat is de relevantie van die kooien in de context van het wildbeheer? Hoe dragen deze bij aan de realisatie van de doelstellingen voor patrijs in het werkingsgebied van de WBE?

Vos

De WBE geeft aan de vossenstand te willen beperken (3.2.1) en te streven naar een bestand van 1 per 1000 ha (4.3). Wordt hier 1 individu of 1 koppel bedoeld? Hoe zal de WBE dit realiseren? Als maatregel wordt in de overzichtstabel een afname van het afschot aangegeven.

Een van de doelen is 'een toename van de jaarlijkse oogst'. Wellicht wordt een toename van de bejaging/bestrijding bedoeld. Het 'oogsten' van vos is hier waarschijnlijk niet van toepassing, tenzij pelsjacht wordt nagestreefd. Afschot van deze soort gebeurt, behalve bij pelsjacht, niet in functie van de oogst.

De organisatie van vossendagen kan nog toegevoegd worden in de overzichtstabel van de beheermaatregelen.

Haas

Een van de doelstellingen voor haas is een constante jaarlijkse oogst. Daarnaast wordt als maatregel een toename van het afschot voorgesteld. Het doel en de maatregel zijn hier niet in overeenstemming.

De doelstellingen aangeduid in de overzichtstabel worden niet toegelicht in de tekst.

In de tekst wordt verwezen naar de toestand van de populatie haas in 1995-1996. Wat is de relevantie hiervan voor de toestand van deze soort in de volgende erkenningsperiode?

Konijn

De in de overzichtstabel aangegeven doelen voor konijn worden niet besproken in de tekst. Uit de tekst blijkt dat het doel voornamelijk het beperken van schade is. Dat wordt best ook in de overzichtstabel aangegeven.

Ree

De in de overzichtstabel aangegeven doelen voor ree zijn 'toename van de voorjaarsstand' en 'geen afschot'. Bij de maatregelen (overzichtstabel) wordt daarentegen de aanvraag van een afschotplan vermeld. In de tekst wordt opgeroepen dit plan ook reëel te vervullen.

Fazant

In de tekst wordt een beperking van het afschot van hennen vermeld. Indien dit een wijziging is van de bejagingsmethode t.o.v. de vorige erkenningsperiode, wordt dit best ook in de overzichtstabel aangegeven.

De maatregel 'toename afschot' is niet in overeenstemming met de doelstelling 'constante jaarlijkse oogst'.

Houtduif

In de tekst wordt aangegeven dat houtduif zeer goed gedijt in de WBE, dat deze soort aanzienlijke schade aanricht en dat een beperking van de bejaging niet noodzakelijk is. De doelstellingen voor deze soort zijn een beperking van de negatieve gevolgen en een toename van de jaarlijkse oogst. Als maatregel wordt evenwel een afname van het afschot aangegeven. Het doel en de maatregel zijn hier niet in overeenstemming.

Wilde eend

In de tekst wordt verwezen naar de toestand van de populatie wilde eend in 1995-1996. Wat is de relevantie hiervan voor de toestand van deze soort in de volgende erkenningsperiode?

Zwarte kraai, ekster

In de overzichtstabellen worden 'toename van de jaarlijkse oogst' (doel) en 'afname van het afschot' (maatregel) aangegeven. Het doel en de maatregel zijn hier niet in overeenstemming.

Het 'oogsten' van kraai en ekster is hier niet van toepassing. Afschot van deze soorten gebeurt niet in functie van de oogst.

De maatregelen vermeld in de tekst (trechervallen, Larssenkooien, kraaiendagen) worden best ook aangegeven in de overzichtstabel.

Canadagans, grauwe gans en verwilderde kat

In de overzichtstabellen zijn voor deze soorten doelstellingen en maatregelen aangeduid, maar er wordt geen uitleg bij gegeven in de tekst.

CONCLUSIE

Op basis van de evaluatie van de voorgestelde doelstellingen en maatregelen in het wildbeheerplan van de wildbeheereenheid Rupeldal-De Bocht, adviseert het INBO de verlenging van de erkenning negatief.

REFERENTIES

Aebischer N.J. (1991). Sustainable yields: gamebirds as a harvestable resource. *Gibier Fauna Sauvage* 8:335.

Aebischer N.J. & Ewald J.A. (2010). Grey Partridge *Perdix perdix* in the UK: recovery status, set-aside and shooting. *Ibis* 152: 530-542.

De Leo G.A., Focardi S., Gatto M. & Cattadori I.M. (2004). The decline of the grey partridge in Europe: comparing demographics in traditional and modern agricultural landscapes. *Ecological Modelling* 177: 313-335.

Potts G.R. (1986). *The Partridge: Pesticides, Predation and Conservation*. London: Collins.

Van Gossum P. (Red.) (2012). Inhoudsevaluatie van natuurbeleid in landbouwgebied: case vogelbeheer en erosiebestrijding. Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek 2012 (50). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel.

Watson M., Aebischer N.J., Potts G.R. & Ewald J.A. (2007). The relative effects of raptor predation and shooting on overwinter mortality of grey partridges in the United Kingdom. *Journal of Applied Ecology* 44: 972-982.